

2526

LUMINIȚA

Anul XIX

P11

316

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Nr. 3/1968

In numărul viitor începe
CĂPITANUL LUI
MIHAI-VODA
VITEAZUL

serialul:

MÎNDRIE

Sediul O.N.U. (Organizația Națiunilor Unite) din New York este locul marelui sfat al popoarelor lumii. La actuala sesiune a înaltului for internațional a fost ales președinte ministrul de externe al României, tovarășul Corneliu Mănescu. În urmă cu peste trei decenii, tot un român, Nicolae Titulescu, era investit ca președinte — singurul care a deținut această funcție de două ori — al unei organizații asemănătoare, Liga Națiunilor. Faptul că, într-un timp relativ scurt în istorie, reprezentanții poporului nostru au primit funcții de o atît de înaltă cinste și răspundere ne umple inimile de mîndrie. E dovada grăitoare a stimei de care ne bucurăm în ochii întregii lumi.

CĂRȚI CARE VĂ AȘTEAPTĂ

INIMA OMULUI...

Vă mai amintiți basmul despre inima care a fost smulsă de către un vrăjitor din pieptul omului și a fost înlocuită cu o altă de piatră? Dar de ce de piatră? Aici basmul nu mai e frumos.

Medicii de la Capetown și Stanford au înlocuit însă inima bolnavă a unui om cu o altă sănătoasă. Un simplu schimb. Dar un schimb pe care l-au pregătit îndelungatele cercetări ale savanților din toată lumea. Printre acestea și contribuția medicului român lăncu Gontea în ceea ce privește alimentația rațională a bolnavului. Un succes senzațional al științei, al curajului și al dragostei pentru om. Și asta în timp ce la 384 000 km de Capetown și Stanford, ajunsă pe lună, sonda lunară «Surveyor»-7 se pregătea să fotografieze Pămîntul. Fiindcă omul merită să fie fotografiat și de pe orbite cosmice.

POȘTAȘUL RĂSPUNDE

Cînd citesc scrisorile care vin de la copii, uit că afară mai e încă frig. Parcă, dimpotrivă, a sosit primăvara! De altfel primăverii îi închină un desen elevul Flitan Horia din clasa a II-a A de la Școala generală de 8 ani nr. 11 București.

Alături de această imagine veselă, iată și un buchet de versuri duioase închinat mamei sale de Mohilo Cristian din clasa a III-a B de la Școala generală de 8 ani nr. 21 București.

MAMA MEA

Mama mea micuță și frumoasă
Nu e din poveste vreo crăiasă,
Dar e toată ziua lîngă mine
Și e-n visul care noaptea vine;
Și aș vrea să-i spun încetisor
Că într-una mi-e de dînsa dor.

(CONTINUARE ÎN PAG. 19)

«GHIOCEL»
de Flitan H., clasa a II-a

GAZETA CONCURSULUI

„BILET DE VACANȚĂ”

Atențiune! Atențiune! Concursul «Bilet de vacanță» mai durează încă două luni.

Pionierul Lucian R. Dimitriu din clasa a III-a F de la Școala generală de 8 ani nr. 96 din București ne-a scris că a terminat pentru concurs un aparat Morse în miniatură care funcționează și macheta unui hipodrom și a unui teatru de vară, urmînd să hotărască pe care dintre aceste trei lucrări să le trimită.

(CONTINUARE ÎN PAG. 19)

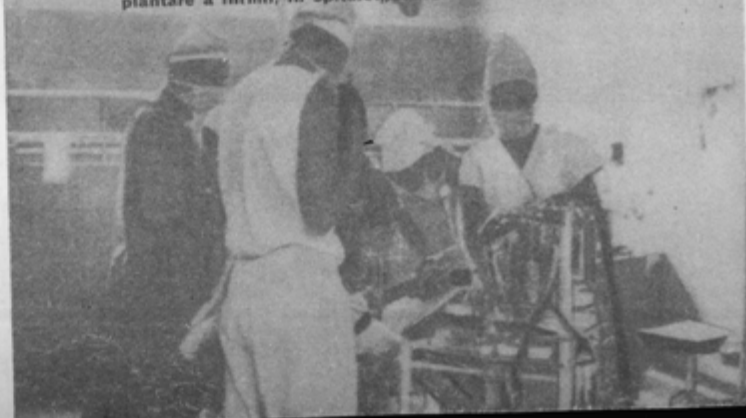
Mama

de A. BAY

Pe boltă mii și mii de stele,
În arbori mii de păsărele,
Pe pașiști mii de miorițe
Și mii de flori în poienițe,
Și fluturi mii sub zări senine,
Și mii de pești în riuri line,
Și mii de spice-n holda verii,
Și mii de scoici pe țărmul mării.

Dar scumpă, dulce-ntotdeauna
O mamă numai. Numai una!

Echipa doctorului Christian Barnard, la o operație de transplantare a inimii, în spitalul „Groote Schuur” din Capetown.

CITIM
IN
CARTEA
ȚĂRII

Delta Dunării

Ne-au rămas vechi mărturii despre un fluviu mare și albastru care-și purta apele prin locurile în care se află țara noastră. Să fi fost cândva Dunărea cu adevărat albastră? Mărturiile nu greșesc; în unele străvechiului Istros — cum i se spunea pe vremuri Dunării — se răsfrîngea albastrul cerului, pentru că apele fluviului erau limpezi, fără milul pe care, mai târziu, au început să-l aducă afluenții din ogoarele tot mai numeroase întâlnite în cale.

Numai că fără milul adunat de marele rîu, de la izvoare și pînă în Bărăgan, și care ajunge la două sute milioane de tone pe an nu s-ar fi născut și n-ar fi crescut Delta Dunării, așa cum o cunoaștem astăzi.

Ca să înțelegem în ce fel s-au petrecut lucrurile, să ne inchipuim cum arătau pe vremea istoricului Herodot (acum vreo 2 400 de ani) locurile unde se răsfrîșea Delta în zilele noastre. O nesfîrșită întindere de apă acoperea totul; erau apele Mării Negre ce ajungeau pînă la vechi cetăți (azi departe de mare) cum e Istria, alcătuiind un uriaș golf (estuar) în care intrau corăbieri din multe părți ale lumii. Mergînd și mai departe în trecut, ne vom explica de ce apele mării erau atît de mari: oamenii de știință socot că acum zece milenii s-a prăbușit Bosforul și o parte din apele Mediteranei s-au revărsat în Marea Neagră.

Așadar, pe locul Deltei era un mare estuar.

Dunărea n-a lăsat ca acea margine de cîmpie năpădită de ape să rămînă așa. Milul pe care-l căra trebuia depus undeva, iar aici locul se arăta potrivit. O parte din mil îl înghițea marea, iar cu restul, ca un neostenit ziditor, Dunărea a început să construiască uimitorul pîienjenis de pămînt și apă care a devenit Delta noastră. Vechiul estuar nu era adînc, mai existau cîteva ridicături, așa că din nămolul lăsat s-au format maluri și s-au țesut covoare plutitoare de pămînt numite plauri.

Ar fi greșit să vorbim despre toate acestea ca despre ceva ce a avut loc deodată și că Delta și-a alcătuit în sfîrșit adevărata-i față. Pămîntul puțin, întretăiat de ape, a rămas la fel de nestatornic. Atît timp cit apele fluviului continuă să aducă aluviuni, iar cele ale mării se împotrivesc parcă, ținînd piept curenților îndreptați spre

tărm, din care înghit felii, Delta va rămîne în continuă prefacere. În puține locuri avem prilejul să asistăm la o asemenea conlucrare a elementelor naturii, care duce la neîntrerupta schimbare a unei întinderi de 434 000 hă de apă, stuf și pădure.

Să ne gîndim doar că în fiecare an, din luciul de apă al Deltei, plaurii ce se formează neconținut acoperă între 50 și 100 de hectare. Or, în primele secole ale erei noastre, plaurii nu reușeau să ia apei decît 1—2 hectare pe an.

Cine a fost la Sulina își aduce aminte de un vechi far care se află cam în centrul orașului, de unde pînă la malul mării mai e cale destulă. Farul acela a fost însă mai aproape de mare. Explicația e simplă: aici Dunărea înaintează odată cu Delta în mare, an de an, depunînd la vărsare uriașe cantități de nămol. Iată de ce și digul Sulinei, cel menit să asigure intrarea vaselor în canal, se prelungește și el, an de an, tot mai mult în largul mării.

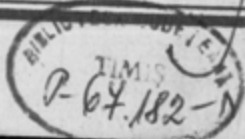
Aproape de acest loc, unde Delta ia din teritoriul ce aparține mării, lucrurile se petrec și altfel. E vorba de tărîmul dintre Sulina și Sf. Gheorghe, unde apele mării, la rîndul lor, cu perseverență, spală și mușcă într-una din mal.

Se vor opri vreodată toate acestea? Vom putea spune: asta-i Delta, cu pămîntul ei nestatornic și meandrele brațelor, cu ghiolurile scîldate în soare și gîrlele străjuite de stuf, Delta ce și-a găsit înfățișarea la care va rămîne? Bineînțeles că nu.

Poate că acesta îi este și farmecul. Unică în lume printr-o seamă de frumuseți, imense întinderi de stuf, dune de nisip, păduri cu aspect tropical, plauri și ghioluri, ca să nu mai vorbim de minunata lume a aripatorilor și a altor viețuitoare ce-au îndrăgit aceste meleaguri, Delta rămîne un loc al neconținutelor prefaceri. De aceea, asupra viitorului ei se îndreaptă atenția celor ce caută căile cele mai bune pentru dobîndirea nesecatelor bogății pe care le dăruiește. Pentru că Delta poate oferi omului din plin: stuf, pește, cereale și lemn.

Așa cum frumusețea ei neasemuită, minunatul evantai de ape în care se ascund priveliști unice, trezesc admirația celui care i-a trecut hotarul.

O. PĂSCĂLUȚĂ

COSTICĂ

Costică era un băiețel scurt, îndesat, îmbrăcat toată vara în aceeași cămașă cu flori, pe care maică-sa, lelea Ioana, o cosea în fiecare seară, adăugându-i mereu alte petice.

Era în clasa a doua primară și, odată cu începerea războiului, luase obiceiul ca la ora prinzului să se ducă la regimentul care nu era departe de casa lui și să vină acasă cu poala plină cu piinea și conservele pe care i le dădeau soldații.

Cineva îi găsise și o capelă soldățească, pe care copilul o purta cu multă fală și de câte ori întâlnea cite un ostaș o ridica în sus și striga oprindu-se în loc: «Să trăiți!»

Curînd Costică a uitat să mai vină la școală, iar prietenul meu, locotenentul I., comandantul companiei depozit, văzîndu-l fără haine, a pus croitorul regimentului de i-a luat măsură și l-a îmbrăcat în haine soldățești de sus pînă jos.

Era către începutul anului 1917. Costică în fiecare zi trecea cu poala plină de piine acasă, pentru că am uitat să spun că lelea Ioana era văduvă și mai avea încă doi copii.

Locuia în apropierea gării.

Curînd războiul a silit regimentul să plece pe alte meleaguri, iar pe Costică să rămînă fără sprijinitori.

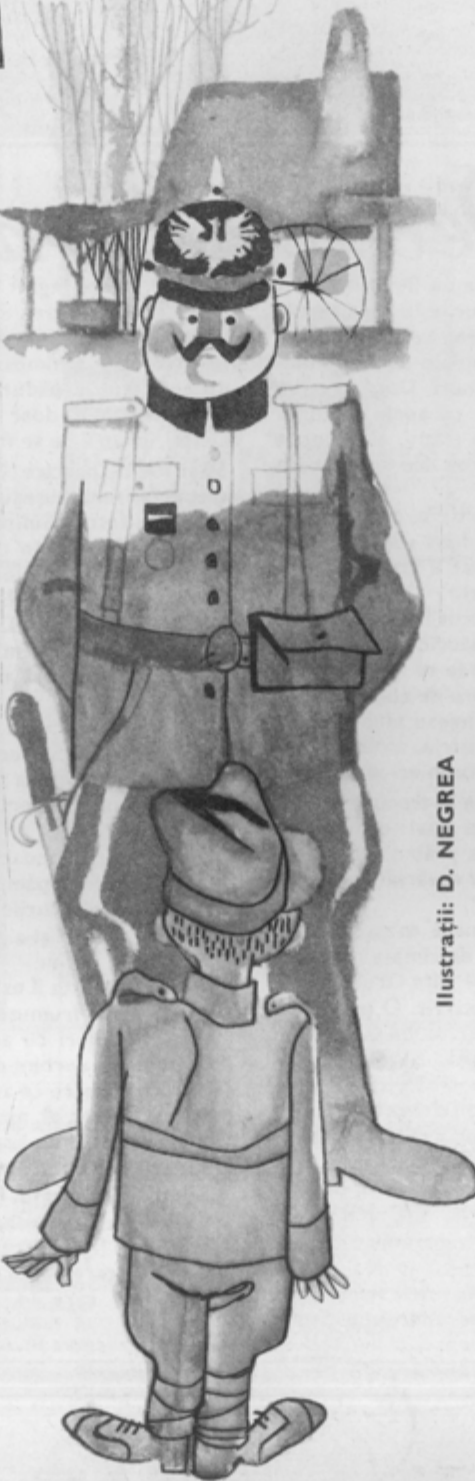
Nemaiavînd pe nimeni aici, copilul se aciuse acum la moară. Nu făcea mare ispravă, dar de câte ori morarul avea nevoie de cite un pachet de tutun sau o cinzeacă de rachiu el da fuga și venea într-un suflet, pentru care muncă morarul îi mai umplea

din cînd în cînd traista cu mălai și-l trimitea acasă.

Într-o zi a fost zarvă mare. O patrulă din ariergarda armatei noastre ce se retrăsese peste Olt a fost surprinsă de avangarda germană în mijlocul orașului. O goană nebună s-a încins între unii și alții.

Germanii, pe cai mai greoi, de-abia se puteau ține după soldații români, care, călări pe niște cai mici și iuți, fără șei, au reușit să dispară din ochii urmăritorilor.

Ocolind moara, s-au ascuns în porumbiștea rămasă din toamnă, în așteptarea dușmanului.

Ilustrații: D. NEGREA

Primul cu care au dat nemții ochii a fost Costică.

Acesta le-a ieșit înainte în poarta morii, și-a ridicat capela soldățească în sus și a strigat: «Să trăiți!»

Morarul și toți ceilalți fugiseră.

— Vass? a întrebat ofițerul german văzîndu-l... Du bist?

— Vase nu avem, i-a răspuns Costică, aci se macină.

La o comandă scurtă, un soldat s-a dat jos de pe cal, în timp ce ceilalți, depărtîndu-se și desfășurîndu-se, au înconjurat moara.

Cu carabina în mînă, gata să tragă la nevoie, acesta a deschis ușa la grînar și a strigat:

— Rumäne, Hände hoch!

Neprimind nici un răspuns, privind cu ochii fricoși în toate părțile, germanul s-a retras și el.

În acest timp, Costică, crezînd că nemții s-au retras mai departe, s-a suit pe moară și, agățîndu-și capela, a început să strige către soldații români din porumbiște, care așteptaseră să treacă nemții.

— Neeneeee, neeneeee, au venit nemții!

De undeva a țîșnit un glonț ucigaș. Costică s-a prăbușit de pe acoperiș într-un lac de sînge.

Ai noștri n-au vrut să tragă ca să nu se descopere. Au încălecat caii și au pornit prin porumbiște către Stoenesti.

Tocmai tîrziu cînd au ieșit la șosea, nemții și-au dat seama cît de aproape fuseseră de o captură importantă.

Costică a fost luat imediat după ce patrula germană a plecat în goană mai departe.

Era însă tîrziu.

Glonțul îi străbătuse obrazul și-i ieșise afară prin țeastă. Avea trupul strivit din cauza căderii de pe acoperiș.

A fost înmormîntat pe ascuns în aceeași seară, în spatele morii, din cauza trupelor dușmane care invadaseră orașul.

Maică-sa, lelea Ioana, cu lacrimi în ochi, a legat două bețe, făcînd o cruce pe care i-a înfipt-o în mormînt.

La sfîrșitul anului, consiliul profesoral l-a trecut pe Costică, post-mortem, cu premiul întîii, în clasa a III-a.

El murise la cel mai sever examen pe care-l dăduse în fața patriei.

VIRGIL CARIANOPOL

VEȘTI DE LA PURTĂTORII CRAVATELOR ROȘII

Dimineată de poezie

Am petrecut o dimineată poetică, ne scrie pionierul Savu Vasile, președintele unității de pionieri de la Școala generală de 8 ani nr. 1, comuna Bilca, județul Suceava.

Colegii mei, îmbrăcați în costume bucovinene s-au întrecut în «Concursul pentru cel mai bun recitator». Ne-a plăcut mult cum au spus și au simțit poeziile alese: «Comuniștii», «Fetița cu chibrituri» și «Blestem», pionierii Sofran Maric, Delia Mucea și Irimescu Mircea.

În vizită la o fabrică

Pionierii mai mici au intrat pentru prima oară în fabrica de confecții din orașul nostru. S-ar părea că n-a fost nimic uimitor de văzut... Dar la fața locului lucrurile se schimbă.

Călăuziți de un ghid competent, pionierii au putut vedea ceea ce se numește lucrul în bandă rulantă și au zăbovit mult timp în fața aparatului electronic care înregistrează defecțiunile materialelor. Dar ceea ce au reținut mai cu seamă au fost ordinea și disciplina desăvârșită. Aceasta le-a dat de gândit și în ceea ce privește munca lor de școlari.

Ne-a transmis pioniera Popescu Camelia, din Tg. Jiu, președinta detașamentului clasei a IV-a B, de la Școala generală de 8 ani nr. 5.

Pionierii din Botoșana

de prof. VASILE BOCA

Scoala generală de 8 ani Botoșana, județul Suceava Pionierii sînt în frunte totdeauna. De aceea e o mare cinste să ajungi pionier. Dar pionier nu înseamnă numai să porți cravata roșie, sau să fii fruntaș la învățătură. Pionier înseamnă să fii deschizător de drumuri noi. Să faci ce n-a mai făcut nimeni. Să ajungi într-un loc în care n-a mai călcat picior de om. În cazul acesta cosmonauții care vor ajunge primii pe lună vor fi pionieri.

Dar atunci pionierii din Botoșana ce fel de pionieri sînt? Sînt oare copii vrednici și fruntași la învățătură sau sînt oameni în vîrstă care au făcut ceva deosebit? Sînt și una și alta. Între ei se numără copii începînd cu clasa întâi și terminînd cu oameni în vîrstă, uneori buncii celor de mai sus. Dar de ce aceștia sînt pionieri, ce au făcut ei?

Iată că am să vă povestesc.

Comuna Botoșana este așezată la poalele munților, într-o regiune deluroasă, din nordul țării. Ripi sterpe și prăpăstioase se întind pe zeci de hectare și se măresc an de an. Ogoarele sînt puțin roditoare, iar oamenii se ocupă cu creșterea vitelor, cu îngrijirea livezilor de pomi roditori și mai puțin cu agricultura. Văzînd oamenii că puieții de salcîm răspîndiți din grădina școlii cresc foarte repede, s-au gândit că ar fi bine să fie plantați pe ripele care se întind pînă în centrul satului. Pentru aceasta trebuiau însă mii și mii de puieți. S-a luat atunci hotărîrea de a se face mai întâi o pepinieră în care să se formeze puieții necesari plantării. Dar pentru însămînțarea în pepinieră era nevoie de o mare cantitate de sămînță de salcîm. Și sămînța de salcîm nu este de loc ușor de strîns. Se află tocmai în virful arborilor spinoși: salcîmii. Cine oare era să se cațăre pe salcîmi dacă nu pionierii și școlarii mai mărișori? Dar semințele de salcîm stau ascunse în niște păstăi, ca cele de fasole. Acestea sînt bine prinse și nu se scutură ușor. E nevoie ca fiecare păstaie să fie desfăcută în două cu mîna și desprinse semințele cele negre. Și acum au intrat în acțiune mulțimea școlarilor celor mici, care, la orele de lucrări practice, cu minulele lor harnice, au desfăcut semințele. Era o fierbere și o adevărată întrecere între școlari, fiecare silindu-se să aibă mai multe semințe desfăcute. Nici un bob nu rămînea pe păstaie și

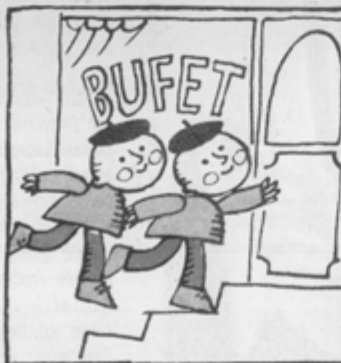
(CONTINUARE ÎN PAG. 17)

Text: AL. POPOVICI

Desene: D. DOBRICĂ

Deși la fel, sînt de-a-ndoa-selea. Pe cei doi frați îi cheamă Radu și — citiți de la coadă la cap — Udar.

Azi n-au găsit nicăieri portocale. «Să intrăm aici la bufet. Poate au în galantar.»

De ce fug cei de la mese? Consumatorii cred că văd dublu, cu toate că n-au băut decît Pepsi-Cola. Ei, dar asta e numai începutul, căci... «Va urma»

VALEA cu fluturi, cu păsări și cu flori

Băiatul se sculă înainte de miezul nopții și se uită pe fereastră. În pridvor, calul lui de lemn lepădase căpăstrul și minca ciuperci. «E-hei, zise băiatul, paiele nu-ți plac, de iarbă nici nu vrei să te atingi, dar la ciuperci te-ndeși». Ciocăni în fereastră și calul, speriat, se lipi de perete și începu să sforăie. Sus, în cer, luna, bucălată și pusă pe gilceavă, trăgea de codițe o stea verde. «Proasto, să nu te mai prind că-ți bagi botul în copca pe care-am făcut-o în Dunăre». Steaua, fiindcă fusese prinsă asupra faptului, tăcea și-și trosnea degetele subțiri și nevăzute. «Dacă nu termină cu obiceiul ăsta proust, o să-i rupă urechile», se gândi băiatul. Se ridică în picioare, în pat, smulse scara făcută din câteva frînghii de lemn, înfiptă în ghiveciul cu mușcate, o potrivi pe perete, se urcă pe ea și, printr-o spărtură a tavanului de lemn, scoase din pod patru nuci. Le sparse, tăvăli miezii prin sare și-i mîncă. Era o noapte de la sfîrșitul lui februarie, liniștită, în casă mirosea ușor a frunză de salcie, iar afară, pe Dunăre și în stuful plutea un vînt necunoscut. «În noaptea asta o să se împline ceva ce n-am mai văzut», se pomeni băiatul vorbind, și trecu din nou la fereastră. Și ce să vezi! Calul de lemn coborîse din pridvor și bea apă din copca făcută de lună. «Aoleu, ce-o să-i tragă luna două pi-

cioare în burtă!» Și-i păru bine c-o să-l audă icnind de durere. Și, într-adevăr, în clipa aceea, văzu cum luna se schimbă într-o față îmbrăcată într-un voal lung care coboară încet prin văzduh către morile cu aripi de lemn de pe grindul din stînga casei. «Fugi, vru să-i strige el calului, fugi că-ți tale calea și-i vai de tine». Dar nu putu să spună nimic; din copcă ieșise un pitic caraghios, cu șalvari turcești, cu cizme roșii și

cu o scufie cu ciucuri. «Mi-l înecă», se sperie băiatul, dar se liniști imediat, fiindcă își aduse aminte că un cal de lemn plutește foarte bine pe apă. Piticul făcu două tumbes și sări în șaua umplută cu iarbă de mare. Apucă frîul, suci calul și-i dădu pînteni. Și calul porni în galop spre grindul unde stau comorile. «De ce-ai furat calul băiatului?» întrebă luna pe pitic — și mii de stele, în jurul ei, începură să se rotească ușor, făcînd să se legene stuful din marginea

Dunării. «Du-te și adu-l aici pe băiat. Vreau să-i arăt cel mai frumos lucru, fiindcă el le-a salvat pe lebede, surorile mele». Auzind-o, băiatul își trase hainele pe el, încălță bocancii și-și puse șapca și ieși în pridvor. În cîmpie zăpezele pieriseră, iar pe Dunăre, două turme de capre băteau cu frunțile în gheață. Piticul veni, ținînd calul de căpăstru, și îngenunche pe ultima treaptă a scăriilor, lîngă cele patru lunturi pe care le scosese din adăpost și le reparase cu o zi înainte bunicul băiatului. «Domnule, spuse el, am ordin să mergi cu noi, să-ți arătăm mai bine primăvara». «Sînt gata», spuse băiatul și se urcă în șaua sub care ținea ascunse copertele abecedarului. Și cînd să pornească, se opri să întrebă: «Dar, dumneata, domnule pitic, cum ai să te ții de noi?» «Nici o grijă, pot să mă ațrn de coada calului, dar mai bine fac tumbes. Pe unde mă răstorn eu, crește iarbă. Uite...» și, azvîrlindu-se în mîini, făcu un salt de vreo douăzeci de metri, și-n urma lui crescuseră o pajiște cu iarbă fragedă și cu ghiocelii violeți. Băiatul rîse — apoi calul lui zbură spre grind și acolo el se inclină în fața lunii și ea-și flutură părul blond, lung pînă la coapse, și-ntinzînd mîna, îl mîngie pe obraji. Stelele, vreo două mii, sau mai multe, se mișcară, sunîndu-și cerceii de cleștar și el se găsi dintr-o dată în mijlocul lor, și ele începură să cînte un cîntec minunat — și steaua lui verde, aceea cu care vorbea în fiecare seară, înainte de culcare, veni și i se așeză pe umeri și-i spuse: «Tu ești prietenul meu, dar nu știu cum te cheamă». «Bănică»,

(CONTINUARE ÎN PAG. 16)

Povestire de FĂNUȘ NEAGU

Ilustrații: MAGDA ARDELEANU

Venicii CULORILOR

La școala unde sînt profesor am mulți prieteni printre elevi. Într-o zi, ne-am hotărît cu elevii din clasele V—VIII să înființăm un cerc de desen unde toți prietenii pensulei și ai creionului să ne adunăm pentru a prinde pe hîrtie sau pe sticlă, pe linoleum sau pe metal frînturi din gîndurile noastre despre viață, frînturi de vise.

Am muncit mult și lucrările s-au adunat. Le-am arătat și altora să le vadă și să-și spună părerea. Acum elevii s-au obișnuit să întîlnească mereu pe holurile școlii afișul pe care scrie cu litere mari «Expoziție».

Dar ochii celor mici din clasele I—IV ne urmăreau și nu îndrăzneau să ne roage să-i luăm cu noi în lumea culorilor. Am început să ne împrietenim cu ei.

Mai întîi Dodo s-a alăturat cercului. El desena afișele, era doar cel mai mare, intrase de curînd în clasa întîi. Acum avem mereu mai mulți și mai mulți prieteni.

Ca să vedeți ce lucrează prietenii mei cei mici vă arătăm cîteva picturi pe sticlă.

Cum nu ne putem vedea, eu vă rog să ne scrieți impresiile pe adresa școlii. Astfel îi ajutați pe cei de la cercul de desen.

Prof. GHEORGHE MOCANU

2

3

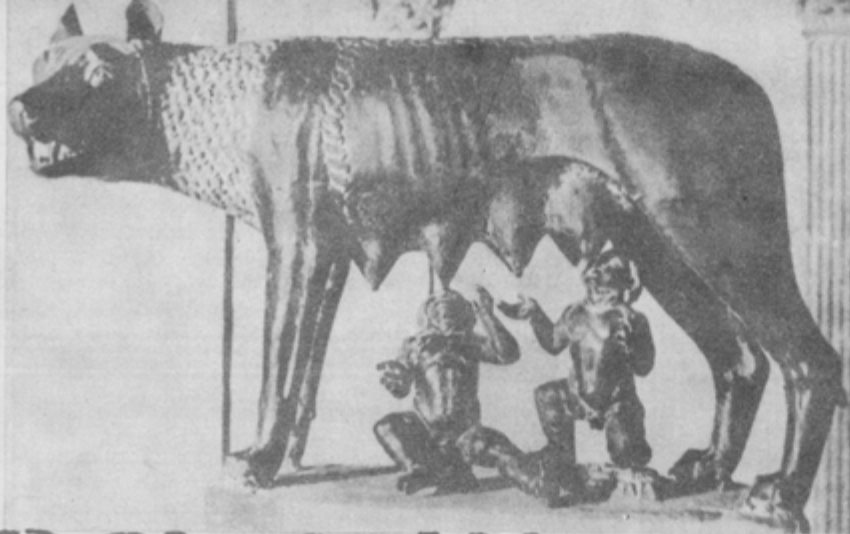

DIN LUCRĂRILE MEMBRILOR CERCULUI DE DESEN, CONDUS DE PROFESORUL GHEORGHE MOCANU, GRUPA CLASELOR I—IV, DE LA ȘCOALA GENERALĂ DE 8 ANI NR. 5 DIN ORAȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ.

1. «Cu uratul» de ARGHIRE SOREL — clasa a IV-a
2. «Trenul» de GÎRJAN DODO — clasa I
3. «Daniil Sihastru» de FODOR LIVIU — clasa a IV-a
4. «Harap Alb» de SIMON RADU — clasa a IV-a

4

ROMULUS ȘI REMUS

de GRIGORE TĂNĂSESCU

«Roma n-a fost clădită într-o zi» — așa spune o zicală veche. Și ea cuprinde mult, mult adevăr, căci, urmărind legenda țesută în jurul întemeierii Romei și apoi istoria cea adevărată a statului roman, vedem că el a fost făurit prin luptele și truda multor generații. Așadar, orice lucru mareț, făcut să înfrunte veacurile, se face din greu, cu eforturi serioase depuse de către mai multe generații de oameni, trecînd unii altora în mîini, ca niște alergători, făcînd progresului.

După legendă, adică după poveștile ce au trecut din gură în gură, la cei vechi, întemeietorul și primul rege al cetății romane a fost **Romulus**. Tot legenda ne spune că acesta era fiul lui **Rhea Silvia**, fiica unui rege pe care-l chema **Numitor**, stăpînul din **Alba Longa**. **Amulius**, fratele regelui de mai sus — prin vicleșug și forță —, i-a răpit domnia și a făcut-o pe **Rhea Silvia** vestală, ca aceasta să rămînă fără copii. Vestalele erau preotese ale zeiței **Vesta**, protectoarea căminelor. Ele aveau în grijă focul sacru, ce nu trebuia să se stingă. Vestalele erau în mare cinste la romani, dar nu aveau voie nici să se mărite, nici să fie mame. **Rhea** însă, spune legenda mai departe, are cu **Marte**, zeul războiului, doi fii gemeni **Romulus** și **Remus**. De teamă că **Amulius** să nu afle, ea îi pune într-un coșuleț pe riul **Tibru**. Apa riului secînd, pruncii sînt scoși la țarm, lîngă colina numită **Palatin**. Aici, printre smîrcuri și tufișuri, îi găsește o lupoaică și-i hrănește ca o mamă adevărată. Nu fără rost strămoșii noștri, romanii, au născocit povestea lupoaicei. Ea vrea să spună că uneori animalele necuvîntătoare, chiar fiarele pădurii, au mai multă îndurare decît

cei doi copii în culcușul lupoaicei, i-a luat acasă la el și i-a crescut. Fiind tineri și umblind prin munții împăduși, ei se iau la trîntă cu păstorii regelui **Numitor**, bunicul lor cel bun. **Remus** fiind prins și dus în fața bunicului, acolo i se dezvăluie originea, chiar de către păstorul **Faustulus**, care-i crescuse. **Amulius** e alungat de la domnie, unde este readus **Numitor**. Acum începe lupta dintre frații gemeni, **Romulus** și **Remus**; cine să întemeieze cetatea romană, cine să-i dea numele și să fie primul ei rege. Pentru aceasta trebuiau observate anumite semne. Oamenii, mai ales în acele vremuri depărtate, erau și ei superstițioși, crezînd fără temei în zborul păsărilor, de pildă. Cum îi apăreau mai multe păsări, din dreapta sau din stînga, acela era mai cu noroc.

Remus vede zburînd dinspre colina numită **Aventin** șase păsări, **Romulus**, la rîndul lui, zărește că se apropie de el de pe colina numită **Palatin** doisprezece vulturi. **Romulus** cîștigă întrecerea și începe să tragă hotarele **Romei**. Pe cînd el ridică zidurile falnicei cetăți, fratele său **Remus** — mai în joacă, mai în necaz — a trecut peste ele. Durere! **Romulus** și-a ucis fratele zicînd: «Așa să piară oricine va îndrăzni să treacă peste zidurile mele». Vorbele acestea au și ele tîlcul lor: să nu nesocotești truda și drepturile altuia și, mai ales, vai de cel ce se încumetă să calce hotarele unui neam care și le-a durat prin muncă și jertfe!

Cînd **Romulus** a întemeiat **Cetatea romană** era în luna aprilie, anul 753 (înaintea erei noastre) — cum spune legenda. Atunci s-a născut **Roma**, numită apoi **Cetatea eternă**, adică fără moarte.

Noi, românii, sîntem mîndri că ne tragem din **ginta latină**, despre care, marele nostru poet **Vasile Alecsandri** în frumoasa poezie «**Cîntecul gîntei latine**» spune că, în frunte fiind, ea împarte darurile ei, fără ură, cu toate celelalte neamuri ale pămîntului.

unii oameni, decît regele **Amulius**, de pildă, care, dacă ar fi prins de veste, i-ar fi omorît pe copii. Apoi înțelesul mai e și altul: laptele supt de la lupoaică a dat tărie lui **Romulus** și **Remus** și întregului neam roman întemeiat de ei.

Dacă treceți prin Piața Dorobanți din București, să nu uitați să poposiți un pic și să admirați statuia lupoaicei hrănindu-i pe **Romulus** și **Remus**, întemeietorii statului roman și ai gîntei latine, din care face parte și neamul românesc.

Un păstor, pe nume **Faustulus**, i-a găsit pe

Ilustrație: D. RISTEA

Simon scutură din cap:
— Nici nu v-am povestit
să luați loc. Trebuie să vă
fie sete după atita drum.
Intrați o clipă...
— Nu, domnule Ser-
met, mulțumesc. Am crea-
bă. Cu al dumneavoastră
și cu Turini nu e nimic
grav...

tepti pînă mîine?

— Eu trebuie să mă-n-
torc la Louzias. Am de
lucru, explică factorul.

— Haideți cu mine, zise
Simon. De vreme ce dum-
neavoastră vi s-a adus la
cunoștință, oamenii or să
vrea să audă totul din
gura dumneavoastră. Pot
să mă duc și singur, dar,
știu eu...

— Nu e mare lucru de
explicat... Știu doar că n-a
suferit. L-au dus cu ei în
pădure.

— Ce grozăvie!

Directorul școlii își pri-

vi pantofii scîlciți.

— S-a dus și Jacques!
Un băiat atît de bun!

Continuă cu aceeași vo-
ce surdă:

— Să mă schimb numai.
Lucienne, dă-mi pantalo-
nii mei noi. Și alți pantofi...

Se vedea podul. O cără-
ruie ducea în dreapta. Ca-
sa lui Vidalenc nu era de-
parte. Vor bate la ușă.
Antoine va veni să des-
chidă.

— Ah, Simon, tu ești?

Se va uita la directorul
școlii, apoi la factorul poș-
tal și va înțelege totul.

— la-mă cu tine și

glas omenesc:

trandafirul îi spuse cu
mărmurit atunci cînd
tumul și rămase în-
el ca să-i simtă par-
prinsă. Se aplecă spre
fir de culoare roșie a-
brad urias, un tranda-
zări la poalele unui
cenu acasă.

Într-o bună zi, Radu
și ei nu se mai întor-
treceau una după alta
intemnițai. Dar zilele
tă multă vreme pe cei
și maică-sa i-au aștep-
Radu, fratele Mioritei,
coliba lor săracă,
Rămași singuri în

și pe tatăl ei!
Și puneți-l în lanțuri
năi porunci stăpînului.
— Aruncați-o în tem-
lelui ei.

sunet nu ieșea din gît-
duia zadarnic. Nici un
Fetița însă se stră-
răcni temutul stăpîn.
mele să te biciuiască!

voi porunci slugilor

— Cîntă! De nu cîntă,
ii aduse fetița.

Zis și făcut. Vătatul
cîntecele Mioritei...

— Vreau să ascult
tatul și-i zise:

Negru își chemă vă-
Odată, stăpînul Urs
copiii.

bărbații, și femeile, și
ogoarele, și vitele, și
toate îi aparțin lui; și
întreg tînutul. Totul și
spațiu și groază în
ta nu răspîndește decît
fiindcă stăpînul aces-
de-a lungul cîmpilor,
pînă la Urs Negru trece
te deîndată ce stă-
Dar Miorita amuțes-
cais.

florite de măr și de
gînd ușor crenșile în-
cum zboară vîntul mî-
cîntecul ei zboară așa
neată pînă seara și
rele. Cîntă de dimi-
niște ochi negri ca mu-
Miorita e o fată cu

Micii și dragii mei prieteni români,

Vă scriu din Weimar. Este un vechi oraș unde au
trăit Goethe, Schiller, Liszt și alte mari figuri ale
culturii germane.

Casele de pe aici, de culoare gri, îți dau un senti-
ment de liniște și frumusețe.

Este noiembrie. Seara, bătrînele felinare strălucesc
în ceață. Te-ai crede într-un oraș din povești. Vitrinele
magazinelor sînt împodobite pentru sărbătorile de
iarnă. Au apărut luminări de culoarea lămii sau a
cireșelor sau a zăpezii și cutii fermecate pline cu

Trandafirul din Garpăți

Traducerea textelor:
M. DJENTEMIROV
Ilustrații:
ANGI PETRESCU

bomboane. Sînt aici și jucării curioase, un fel de moriști ale căror aripi sînt rotite de flacăra luminărilor.

Copii veseli ca și voi traversează în fugă trotuarele pe patine.

Poate veți veni și voi odată la Weimar și veți vizita ca și mine casa lui Goethe, marele poet și scriitor ale cărui cărți le veți citi cînd veți crește mai mari. Sînt convins că au să vă placă mult.

Atunci vă veți aduce aminte că un scriitor francez v-a trimis salutul său din vechiul și liniștitul oraș Weimar, în care a trăit Goethe.

Republica Democrată Germană înconjură cu dragoste și respect opera lui Goethe. Și noi, de asemenea, români sau francezi, stimăm și iubim cărțile marelui scriitor german. Ele ne aparțin. Cărțile frumoase aparțin tuturor popoarelor.

Și voi, micii mei prieteni români, semănați teribil cu micii școlari din Weimar, pe care i-am auzit cîntînd, discutînd, pe care i-am văzut jucîndu-se în jurul casei lui Goethe și care își turteau nasul pe geamul vitrinelor pline de jucării, de cărți, de bomboane și de stelele bradului de iarnă.

Pierre Gamarra

ca lui și-și încrucișa brațele ascultînd cu atenție vorbele învățătorului. Știa să asculte. La lecțiile de istorie, ochii lui străluceau ca două diamante.

— Ce facem, domnule Sermet, întrebă factorul.
— Plecăm imediat. Vă însoțesc.
— Chiar acum? întrebă Lucienne. Nu vrei să aș-

Voca factorului tremura. Se vedea că nu găsește ra. — Ce s-a mai întîmplat? — Fiul lui Vidalenc. Am venit în primul rînd pentru fiul lui Vidalenc. — Vidalenc Jacques, fiul lui Antoinet? Cel care au casa pe pod? — Da, domnule Sermet... — Vorbești se răsti Simon. — Ei, ala e... Lau... — Ce? — Eschalt mîna zis: du-te, găsește-l pe domnul Sermet. El îi cunoaște bine pe părinți. O să te însoțească. E mai bine așa. — Nu se poate! îngîmă Lucienne. — Ba se poate, doamnă Sermet. A avansat foarte mult pe un teren descopert. Un glonte l-a lovit imediat. Se pare că n-a suferit de loc. — Atunci în amintirea lui Simon apară imaginea lui Vidalenc. Același cap rotund, același ochi violet gata să descopere la ta, gata să descopere la fiecare pas o minune. Co- lecționa fluturi și insecte pe care le punea în cutii. — Vidalenc, ce tot cauți acolo în ghiozdanul tău la să vîd și eu. Hai, treci la tablă și rezolvă problema pe care n-ai rezolvat-o aseară. Știi despre ce e vorba? Ei, ce trebuie să afli? Înălțimea cui?... Înălțimea triunghiului! Așa! Foarte bine! Ei, cum o afli? Gîndește-te! Nu te mai uita la saculmî de afară. La tablă trebuie să te uiți. Ei, ce știm noi? Su- prafața! Așa, foarte bine! Și de unde o știm? Ti se spune doar de la bun în- ceput că e egală cu... Cu Deci... Vidalenc se ridică în virful degetelor. Scria citrele strîmb, fugîndu-și buza de jos. Își încrunta sprîncenile... «Ei, vezi, Jacques Vidalenc? Nu-i așa de greu! Dacă vrei, reu- sești!»... Copilul rîdea. E- ra fericit cînd îl lăuda cit de cit. Se întorcea în ban-

străbătura satul, aju-
seră pînă la palat. Ca
și cum ar fi avut niște
brațe uriașe, tranda-
dile cuprîndu-se pînă
durile prăbușindu-se
Miorița, tatăl ei și toți
le din ce în ce mai
tare. Un pîrîit și podul
suspendat se prăbuși...
— Cine îndrăznește
să mă atace? întrebă
șaii

Dragi copii, acest
trandafir cu brațe pu-
ternice e trandafirul
libertății. Sămînța lui
muri și de spini, îi
răspunse vătăful.

— O tufă de tran-
dafir? Îi vin eu de hac!
bărbatilor, ale femei-
incoltește în inimile
trandafirului chemă
vînturile pusturilor să
smugă din rădăcină
și să ucidă trandafirul
cel fără de teamă. Za-
darnici Ramurile cres-
teau tot mai mari și

Lucienne îi luă pe Si-
mon de mîna. Acum nu
mai putea exista nici o
îndolă. Cineva trecea
prin curte. Dintr-o dată
auzîră acel tic-tic al bici-
cletei duse la pas.

— Crezi că e Louis?
O clipă Simon se întrebă
cam ce-o fi vrut să spună
Louis care venea să-l vadă,
ori poate că era cineva
care le aducea vesti de la

el? O siluetă apără în ca-
drul ferestrei. Lucienne
o făcîndă ușurată.

— Domnule Sermet,
scrigînd noul sosit, domnule
Sermet, mă recunoașteți?
Eu sînt factorul poștal din
Louzias. Am să vă trans-
mit ceva din partea fiului
dumneavoastră.

Omni ezită o clipă înain-
te de a spune «fiul dum-
neavoastră». El știa bine
că Louis nu era fiul lui Si-

Ilustrații:
IACOB DESIDERIU

(Roman închinat eroilor francezi angajați în lupta
de rezistență dînd împotriva fascismului.)
(FRAGMENTE, CAPITOLUL XIII)

VEDERE DIN PARIS

Colecția „CARTEA MEA FRUMOASĂ”

ÎN NUMERELE VIITOARE ALE COLECȚIEI «CARTEA
MEA FRUMOASĂ» VOR APĂREA: PAGINI DIN OPERELE
LUI VICTOR EFTIMIU, RADU TUDORAN, GIANNI RO-
DARI (ITALIA), MAURICE CARÈME (BELGIA), CULEGERI
DE VERSURI ȘI POVESTIRI DEDICATE LUPTEI COMU-
NISTILOR; MICI ANTOLOGII CUPRINZÎND FABULE SAU
CREAȚII ALE COPILOR.

PĂSTRATI CU GRIJĂ FIECARE CĂRTICICĂ!
COLECȚIA «CARTEA MEA FRUMOASĂ» VA ÎMBO-
GĂTI ASTFEL PRIMA VOASTRĂ BIBLIOTECĂ PER-
SONALĂ

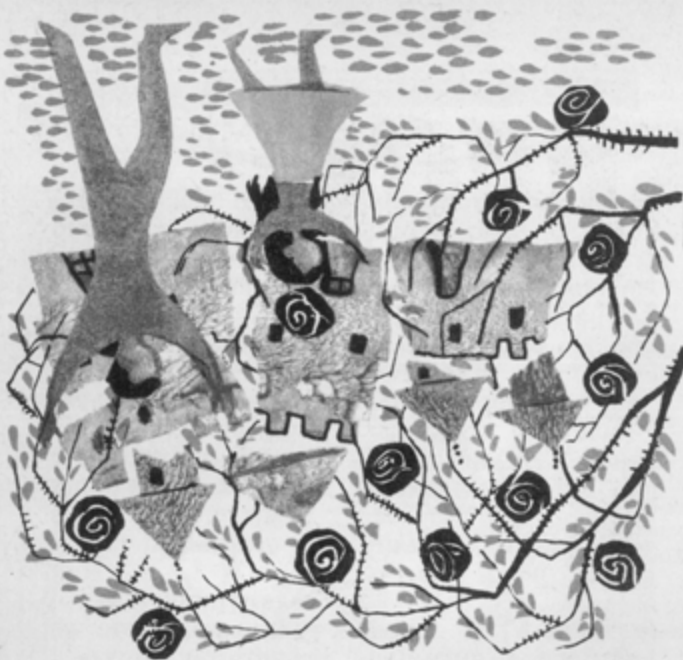
„CARTEA MEA

FRUMOASĂ”
Nr. 2

Pierre
Gammaro

și-l îngrijii stropindu-l
dăturul, îl duse acasă
Radu smulse tran-
mă cit mai des!
cu seamă, stropște-
va, în coliba ta. Și mai
veci de pământ, unde-
pune-mă într-un ghi-
și în fiecare dimineață,
în trandafirul creștea,
ajunse o ditamai tufă
plină de ramuri și de
spini. Iată-l în sfârșit
întinzându-și ramurile
care ieșiră din colibă,

Un prieten al copiilor PIERRE GAMARRA

De data aceasta, în «Cartea mea frumoasă» veți face cunoștință cu scriitorul francez **PIERRE GAMARRA**.

L-am vizitat la Paris, la redacția revistei «Europa», în conducerea căreia lucrează. Acolo, în cartierul Muzeului Luvru, în strada ce poartă numele vestitului cardinal Richelieu, scriitorul mi-a vorbit cu multă însuflețire nu numai despre cărțile scrise pentru voi, nu numai despre televiziune, — cartea aceasta modernă din care unii copii citesc zilnic câteva ore —, dar mi-a vorbit mai ales despre amintirile vii și atât de frumoase pe care le-a păstrat în urma vizitei făcute în țara noastră.

În acea discuție am aflat că Pierre Gamarra și-a început cariera ca învățător, într-un cătun mic de munte. În fiecare dimineață (și vara, și iarna) urca muntele până la școală, ca să-i învețe carte pe cei trei copii, pe cei trei elevi cîți avea acolo.

Vechea dragoste pentru copii și grija pentru educația lor le vom descifra și mai tirziu în paginile numeroaselor cărți pe care scriitorul le va închina copiilor și școlii, printre care: «Fetița și porumbelul», «Cuvintele fermecate», «Berlurette contra Turnului Eiffel», «Misterele Berlurettei», «Șarpele cu pene» (lucrare tradusă de curînd în limba română), «Comoara», «Faraonul din Blagaron» sau «Directorul școlii» (din care am ales pentru voi un fragment).

La întîlnirile internaționale ale scriitorilor, prin cuvîntările sale întocmite ca adevărate poeme, de fiecare dată, el își invită prietenii să scrie cărți care să vă crească buni, cu privirea limpede și cutezătoare.

Vizitînd România, impresionat de oamenii și locurile noastre, Pierre Gamarra a scris o frumoasă carte de povești inspirate din lupta pentru libertate a poporului nostru, carte purtînd titlul «Trandafirul din Carpați».

De curînd a avut loc la Weimar, în Republica Democrată Germană, o întîlnire a scriitorilor pentru copii. Atunci, după o plimbare prin orașul învăluit în ceață, pe străzile și pe sub felinarele pe sub care au trecut în urmă cu sute de ani vestiți oameni de cultură, scriitorul Pierre Gamarra mi-a înmînat o scrisoare adresată vouă, micilor cititori români ai revistei «Luminița».

LUCIA OLTEANU

mon și că se numea Re-
vignac, nu Sermec.
— Nu vă-angrijorați, a-
dause el grăbit, nu-i nimic
grav. Au avut o mică ră-
fuiă cu miliția îngră Mont-
barten.
— Ei și? întrebă Simon
cu o voce sugrumată.
— Fiul dumneavoastră
a scăpat cu o zgîrțetură.
Nimic, nimic grav, nici
măcar nu avea brațul le-
gat.
— A fost rănit? strigă
Lucienne. Cum a fost ră-
nit? Și unde?
— Vă repet că-i o nimica
toată. Un gîlontie-l-a zgîrțiat
umărul. Nici n-a intrat în
piele. Un fel de mică ar-
sură, acolo...
— Lați văzută? întrebă
Lucienne, frîgîndu-și mil-
mile.
— Păi, cum? Nu mă
mișc din Louzias. Fiul lui
Eschach a venit imediat
cu mașina. Nu se putea
repezi pînă aici. Fiul dum-
neavoastră l-a zis: «Vezi
să nu se sperie, e un fleac».
— Și cum s-au întimplat
toate acestea? întrebă Si-
mon. Mai sînt și alți răniți?
— Nu... Nu prea cu-
nosc amănuntele. Toate
astea nu s-au petrecut
chiar la Montbarten, ci
ceva înainte de Montbar-
tier, pe șoseaua care duce
de la Toulouse la Agen.
— Au atacat un convoi. Ai-
lăți, cu pierderi mari, fiind-
că au fost luați prin sur-
prindere. Ai noștri s-au
retras rapid. Micul Turini
a fost și el atins, dar nu
grav. Cam ca și al dum-
neavoastră.
— Turini? Ange Turini?
exclamă Lucienne. Ofi-
Doamne dumnezeule, simt
că înnebunesc cînd aud
toate acestea!...
— Nu e cazul să vă in-
grijorați. Nici nu merită
discuție. Și acolo e o sim-
plă zgîrțetură.
— Turini, Ange Turini,
repetă Simon. Părinții lui
erau muncitori la Four-
nier. În '38 au plecat la
Turini au învățat la școala
noastră...

(fragment)

Eu cînt sublima pace din trilul ciocîrliei,
Eu cînt căldura mîinii, triumful bucuriei,
Eu cînt foșnirea blîndă a lanului sub stele,
Eu cînt copiii lumii, copiii țării mele,
Eu cînt și vreau în cîntul purtat ușor de vînt
S-aud cum rîd copiii întregului pămînt!
Eu cînt și cîntul zboară peste cîmpii mănoase,
Răsună în orașe în mii și mii de case,
E cîntul ce-i înfrînge pe cei ce-ar vrea furtună,
E cîntul viu în care iubirea mea răsună!

Ce este MODELISMUL?

Dragi copii! Desigur, vrei să faci cunoștință cu diferite jucării moderne și totuși foarte simple, care pot fi confecționate acasă fără mare greutate. Aceste jucării sînt numite modele. Modelismul are patru ramuri principale, și anume: aero-, navo-, racheto- și automodelism.

Fiecare ramură de modelism se începe cu construirea modelelor celor mai simple, urmate de modele mai complicate, ajungînd pînă la modele de performanță cu care se poate participa la diferite competiții interne și internaționale.

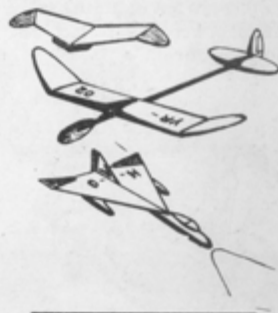
Pentru început este necesar să cunoașteți laturile specifice ale acestor ramuri.

AEROMODELISMUL:

Este ramura cea mai veche și cea mai dezvoltată a modelismului. Și în țara noastră mai multe mii de copii și tineri se distrează cu modelele confecționate de ei. Periodic sînt organizate cu ele concursuri foarte interesante. În cursul dezvoltării aeromodelismului au fost perfecționate mai multe tipuri ca: planoare, aeromodele cu mo-

tor de cauciuc, motomodele, aeromodele de viteză, de acrobație, aeromodele teleghidate și aeromodele de camere (micromodele).

Deoarece confecționarea aeromodelor din urmă necesită multe experiențe practice și cunoștințe teoretice, voi ca începători puteți porni cu construcțiile cele mai simple. Am și ales cîteva modele ușor de confecționat, pe care le vom publica în numerele următoare ale revistei. (Vezi schița nr. 1)

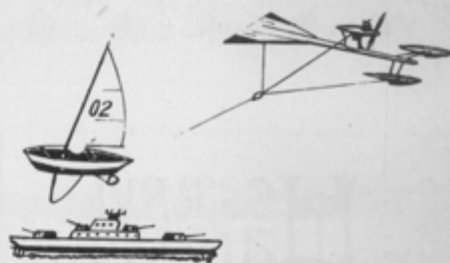
SCHIȚA NR. 1

NAVOMODELISMUL:

Face posibilă cunoașterea legilor de mișcare în apă. În țara noastră această ramură modelistică este dezvoltată mai ales în acele orașe unde există și condiții bune pentru încercarea modelelor (București, Brăila, Giurgiu, Galați etc.). Din nenumăratele categorii ale navomodelismului să amintim cele mai popularizate ca: navomodele

cu vele (yola), modelele autopropulsate (cu motor de cauciuc sau cu motor electric), hidroglisoare (papuci zburători) cu elicea de apă sau de aer, modele teleghidate care fac manevre interesante pe ape etc.

În rubrica modelistică ne-am propus să publicăm cîteva navomodele pentru începători: cu vela și cu motor de cauciuc (Vezi schița nr. 2).

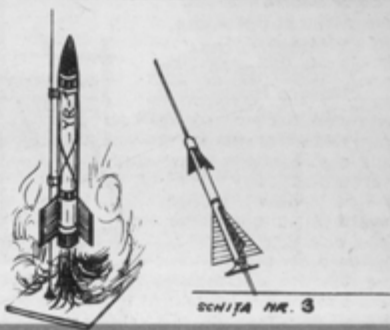
SCHIȚA NR. 2

RACHETOMODELISMUL:

Este o ramură în recentă dezvoltare și în țara noastră. (Tîrgoviște, Ploiești, Turda, Odorhei etc.) Probabil, cunoașteți și voi că rachetele uriașe portative funcționează cu combustibil sub formă de lichid la motor, iar rachetele mai mici pentru cercetări științifice folosesc combustibil solid.

În viitorul apropiat cercurile de rachetomodele din țară vor fi dotate cu motorașe de rachete (cu combustibil solid). Deși aceste motorașe sînt umplute cu chimicale foarte simple, pot fi periculoase, cîteodată explodează ușor.

Începătorii pot să se distreze cu rachetomodele lansate cu fire de cauciuc, care deci nu mai prezintă nici un pericol. (Schița nr. 3).

SCHIȚA NR. 3

AUTOMODELISMUL:

Putem să confecționăm mici mașinute ale diferitelor tipuri de mașini sau automodele de concurs, care imită pe cele mari. Pentru punerea în funcțiune a automodelor putem folosi motorașe electrice și motorașe mecanice (cu ardere internă). Cele mai simple automodele se construiesc cu motorașe electrice. În viitorul apro-

piat vom comunica un plan despre o asemenea mașină. (Schița nr. 4).

Acei dintre voi care doresc să se ocupe de una dintre ramurile amintite pot să înceapă prin strîngerea celor mai simple materiale, ca: diferite cartoane, placaj de 3 mm, lipiciuri, glaspapir, hîrtie transparentă etc. și cîteva scule, ca: un cuțit bun, traforaș, clește, pile, liniare, creioane diferite, compas etc.

SCHIȚA NR. 4

OTTO HINTS,
maestru al sportului, campion și recordman

Ghetele înotătoare. Un inginer sovietic a inventat niște ghete de mers pe apă. Aceste ghete seamănă cu două umbrele, care se deschid când pui piciorul pe o suprafață lichidă și se închid când ridici piciorul.

Pașaport pentru căței. «Asociația prietenilor pudelului din Germania» a pus în circulație un «pașaport» al ciinelui, pașaport care conține amprenta botului. La fel ca și amprente degetelor la oameni, amprente de boturilor ciinelor diferă și ele unele de altele.

Cuibul «plastic». La Birghton, în sudul Angliei, o ciocirle și-a construit cuibul din benzi perforate luate din lăzile de gunoi ale unei stații de calcul. Cuibul a fost găsit părăsit; poate că prin găurelele benzilor intra frigul.

Cocoșul petrecăreț. Un țaran german are un cocoș care fumează și bea bere.

PARASCHIVESCU CONSTANTIN, clasa a II-a, Școala generală din comuna Bogași — Găești: a câștigat o bicicletă la concursul «Luminii» — 1, 2, 3, 4 — din anul trecut. Felicitări!

MESTERUL MANOLE

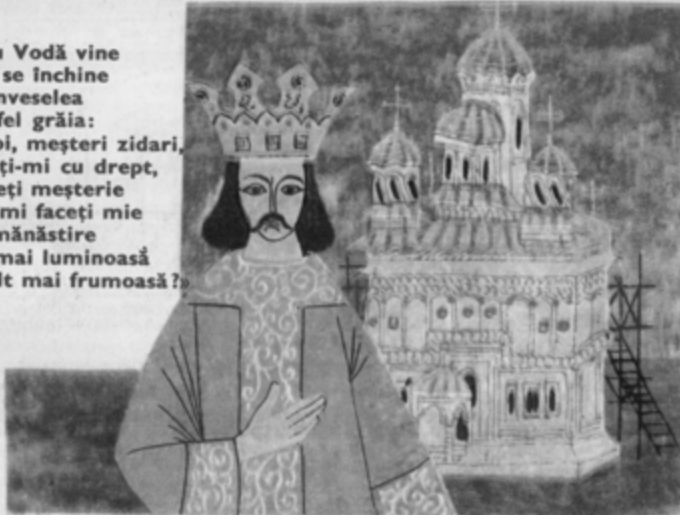
1 Zidul se suia
Și o cuprindea
Iar ea, vai de ea,
Nici că mai rdea,
Ci mereu zicea:
— «Manole, Manole,
Meștere Manole!
Zidul rău mă strânge
Trupușoru-mi frânge!»

Desene: ANGI PETRESCU

2
Manole turba
Și mereu lucra
Încît, vai de ea,
Nu se mai vedea,
Ci se auzea
Din zid că zicea:
— «Manole, Manole,
Meștere Manole!
Zidul rău mă strânge,
Viața mi se stinge!»

3
Negru Vodă vine
Ca să se închine
Și se-nveselea
Și astfel grăia:
— «Voi, meșteri zidari,
Spuneți-mi cu drept,
De-aveți meșterie
Ca să-mi faceți mie
Altă mănăstire
Mult mai luminoasă
Și mult mai frumoasă?»

4
Iar cei meșteri mari,
Calfe și zidari,
Cum sta pe grindis,
Sus pe coperiș,
Vesel se mindrea
Ș-apoi răspundea:
— «Află că noi știm
Oricînd să zidim
Altă mănăstire
Pentru pomenire,
Mult mai luminoasă
Și mult mai frumoasă!»

(VA URMA)

Ion Pillat

S-a născut la București în 1891. Copilăria și-a petrecut-o în satul Miorcani din Moldova. A cîntat cu multă căldură locurile natale și amintirea plină de duiosie a bunicilor. Volumele sale mai de seamă sînt: **Satul meu, Pe Argeș în sus, Împlinire, Limpezimi și altele.** A murit în 1965.

Tara

Ilustrație: RODICA PRATO

Cînd una după alta iubirile de tină
Și-or desfoia obrazul în somnul meu de veci,
Cînd trupurile calde de dor și de lumină
Din brațe mi s-or smulge lăsîndu-mi-le reci,

În marea părăsire din mine și din groapă,
Sub lacătele morții, eu tot voi auzi
Un freamăt lin de frunză, un murmur lung de apă,
Tălăngi suind la munte ca și în vechea zi.

Răzlețe m-or ajunge ca și odinioară
Un drum în pacea serii cu plopul lui subțiri,
Sub sălciile boltite o strașină de moară
Și munții de zăpadă în toamna cu rodiri.

O troiță uitată, un piersic plin de floare,
Un schit tăcut, poiana cu turmele de miei,
Și pe cîmpie taina apusului de soare,
Icoana țării mele din suflet nu mi-o iei.

PACIFIDA

SENTINELA
UITATĂ

TEXT: MIRCEA
SINTIMBREANU
DESEN: GH.
MARINESCU

AFLAT DE ANI DE
ZILE PE INSULA
PASTELUI, SAVANTUL
DR. FELIX, ÎSI PRO-
PUNE SĂ DE ZILE
TAINA URIAȘELOR
STATUI DE PIATRĂ
DE PE ACEASTA
NICĂ SI IZOLATĂ
INSULĂ DIN ÎN-
IMĂ OCEANULUI PA-
CIFIC, PRECUM SI
A MISTERIOASELOR
TABLITE „RONGO-
RONGO”.

VALEA cu fluturi, cu păsări și cu flori

(URMARE DIN PAG. 6)

răspunse băiatul, dar nu mai avu timp să-i spună și altceva, fiindcă luna întinse brațele și porii, în zbor, spre valea cu migdali și smochini — și ei toți trebuiră s-o urmeze. Și pe unde treceau, gheața se rupea, stuful se ridica și începea să se legene și de sub frunzele vechi se deștepta iarba.

Valea cu migdali era largă — sus, în muchia malului era un zid de sălcii, dincolo de el o vie îngropată și mai departe, cîmpia cu grâu — și luna, scuturindu-și voalul, făcu să se întindă o lumină neînchipuită, caldă și primitoare și-i făcu semn lui Bănică să vină lîngă ea. El o privi și i se păru că ea n-are timp, că e făcută numai din raze. «Aici, vorbi ea, în migdalii și în smochinii ăștia sînt închise bucuriile primăverii. Ești primul om care vede cum le dau drumul să umple cîmpiile și munții». Și zicînd, se apropie de-un migdal, îl sărută și trunchiul se desfăcu și din el, ca dintr-o lădiță vrăjită, ieșiră o puzderie de fluturi: albi, roșii, galbeni care se răspîndiră în lumină, tulburînd-o cu aripile, ca-n vis. Și fiecare migdal arunca în înălțimi multicolore roți de fluturi. Bănică, pe calul lui de lemn, privea și ridea și ochii lui albaștri scînteiau de bucurie. «Acum, spuse luna, o să dau drumul păsărilor» — și-și trecu mîna peste creștetul smochinilor și o mulțime fără seamăn de păsări îlșni, beată, în văzduh. Erau atît de multe, încît stuful se încăleca ca sub vînt de trecerea lor. Și toate cîrpeau gălăgioase și înghițeau lacome aerul rece, tulburător, al nopții de la

Dunăre. Stele și păsări și fluturi, într-un amestec nemaipomenit, se roteau între hotarele văii. Luna, în picioare, pe un dîmb, era cea mai frumoasă dintre toate fetele cîte sînt. «Acum să se deschidă florile», spuse ea, și dintr-o dată toți copacii înmuguriră și cren-gile se acoperiră cu flori alb-liliachii prin care începură să umble albinele. Piticul, care șezuse tot timpul în apropierea ei, dădu fuga în mal, aduse două nulele de salcie, luna le luă în mîinile ei și-l încinse pe Bănică peste șolduri. «Să crești înalt și cu mijlocul subțire și să fii mlădios ca salcia primăverii». «Îți mulțumesc, zise băiatul, de-acum înainte am să te salut în fiecare seară de la geamul meu. Și dacă o să ai vreodată nevoie de-un cal, poți să mi-l ceri, ți-l împrumut fără să stau pe gînduri. E un cal puternic, mîncă ciupercă».

Luna se aplecă, îl sărută pe frunte și, într-o clipă, sui, cu alaiul ei de stele, în cer, unde e locul ei. Calul ajunsese în pridvor și băiatul în patul lui din odaie, iar lîngă pat piticul.

— Bănică, îi zise piticul, eu sînt de-acum în slujba ta.

— Ah, domnule pitic, păi să-ți plătesc simbria. Uite, spuse el, scoțînd un pol de aur pe care i-l dăduse bunică-sa din salba ei, ține arvuna... Și acum eu o să adorm... Iar dumneata o să-mi trimiți un vis frumos.

— Bine, spune piticul... Și cît vei dormi tu, eu o să mă duc undeva...

(O să vă spun în numărul viitor unde s-a dus piticul).

MIS ȘI PIS

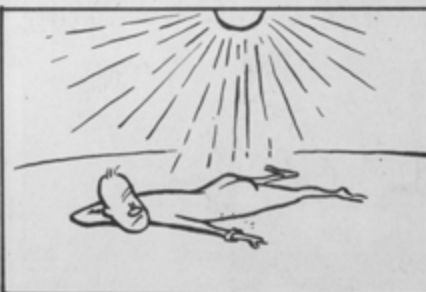

EUGEN TARU

DESCOPERIRILE
ȘI INVENTIILE
LUI:

**HOMO
SAPIENS**

DE
ION POPESCU-GOPO

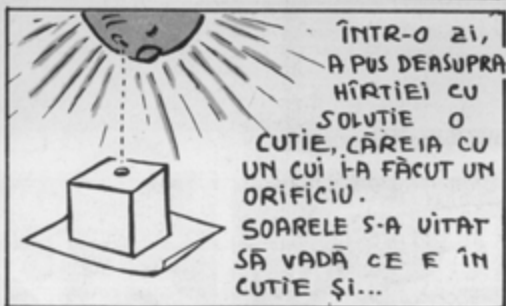

HOMO SAPIENS,
SCOTINDU-ȘI BRĂTARA
DE PE MÎNĂ, A VĂZUT
CĂ PIELEA SE BRONZASE,
IAR LOCUL ACOPERIT
DE BRĂTARĂ
RĂMĂSESE ALB....

ATUNCI
A VOPSIT
O FOAIE DE
HÎRTIE CU O
SOLUȚIE CARE,
LA SOARE, SE ÎNNEGREA REPEDE...

...ȘI PUNÎND
O FRUNZĂ
DEASUPRA
OBTÎNU
O PĂTĂ
LA FEL CU
FORMA
FRUNZEI

ÎNTR-O ZI,
A PUS DEASUPRA
HÎRTIEI CU
SOLUȚIE O
CUTIE, CĂREIA CU
UN CUI ÎA FĂCUT UN
ORIFICIU.
SOARELE S-A UITAT
SĂ VADĂ CE E ÎN
CUTIE ȘI...

...HOMO
SAPIENS
A OBTÎNUT,
PE HÎRTIE,
FORMA
SOARELUI!

FOARTE SIMPLU
ȘI-A ZIS OMULEȚUL:
—MĂ UIT EU
ÎN CUTIE,
ȘI-O SĂ AM
O FOTOGRAFIE!

PRINTRE CEI MAI BUNI DIN LUME

Se desprimăvărează treptat. În iarba tină ră scilpesc primele flori. Rîndunelele întoarse de peste mări și țări își înjghebează cuibul sub streșină. Văzduhul miroase a muguri cruzi și a țărină răscolită. Oglinzile apelor se leagănă lin, bucu-roase de zîmbetul soarelui...

Odată cu cele dintîi semne de primăvară, pe lacurile din preajma Bucureștiului încep să fulgere bărci lungi și ușoare, conduse cu dibăcie de vislași puternici. Sînt ambarcațiuni sportive, cunoscute sub diferite nume: canoe, caiacuri, schifuri — adevărate săgeți plutitoare. Dacă veți face o plimbare pe malul Snagovului, într-una din aceste dimineți însorite, veți avea prilejul să urmăriți antrenamentele unora dintre cei mai buni caiaciști și canotori din lume. De 15 ani încoace, faima sportivilor români, specialiști în materie, s-a răspîndit pe întregul glob. După cîteva apariții promițătoare în concursuri internaționale, vislașii din patria noastră stîrnesc uimirea și admirația tuturor celor prezenți la Jocurile Olimpice din 1956. Acolo, în depărtata Australie, pe lacul Wendouree, ei cuceresc trei medalii de aur — prin Leon Rotman, învingător la caiac-simplu 1 000 și 10 000 de metri, și prin cuplul Ismailciuc. — Alexe, campioni olimpici la canoe 2 persoane pe distanța de 1 000 de metri. De atunci, succesele s-au înlanțuit an de an, dovedind că România reprezintă o forță greu de învins în canotajul modern. Numeroase titluri, medalii și cupe au încununat eforturile sportivilor noștri. Numai la campionatele mondiale și europene din 1963, la Jajce, în Iugoslavia, ei au dobîndit 11 medalii, între care șase de aur, clasîndu-se pe primul loc, întrecînd pe vislașii sovietici, maghiari, germani, suedezi, americani etc. Numele unor campioni ca Ismailciuc și Vernescu, Nicoară și Sidorov, Sciotnic, Turcaș, Simionescu au fost repetate de zeci și sute de ori, în toate graiurile pămîntului.

În primăvara aceasta, sub conducerea experimentatului antrenor Radu Huțan, caiaciștii și canoiștii români se pregătesc mai temeinic decît oricînd în vederea marilor întreceri olimpice care vor începe în Mexic, peste cîteva luni. Purtătorii culorilor noastre sînt hotărîți să aducă, din țara legendarilor azteci, titluri și trofee vrednice să stea alături de cele cucerite acum 12 ani, la Olimpiada din Australia!

DAN DEȘLIU

(URMARE DIN PAG. 5)

nu era imprăștiat pe jos, căci fiecare fir, cît de mic, reprezenta un arbore, din care avea să se formeze viitoarea pădure.

Prin contribuția celor mici s-au obținut 17 kg de sămînță. Toate aceste se-mînțe au fost semănate în pepinieră, iar pînă toamna, puietii erau mai mari decît omul. De acum trebuiau plantați. Plantarea însă e o treabă mai grea. S-au organizat atunci echipe de tineri și oameni mai în vîrstă care să execute lucrarea.

Aceasta s-a întîmplat cu șase ani în urmă. Iar micii școlari de altădată, care au făcut treabă de pionierat, alături de părinții lor, răspîndind vegetația în locurile pustii mai înainte, acum se bucură de umbra pădurii și de mirosul florilor încărcate de nectarul dulce, transformat apoi în miere datorită albinelor.

Pionierii din Botoșana mai au și alte merite. Toate florile din fața școlii, a căminului cultural, a sfatului popular, a monumentului eroilor, toate sînt plantate și îngrijite de dîșii. Tot ei au contribuit și la formarea unui colț botanic, care constituie punctul de atracție pentru mulți școlari din satele vecine. Peste cinci sute de feluri de plante sînt crescute și îngrijite de elevi. Școala lor e înconjurată de trandafiri altoiți, liliac, salvie, garoafe și multe alte flori, care strălucesc de frumusețe și îmbălsămează aerul cu mirosul lor plăcut.

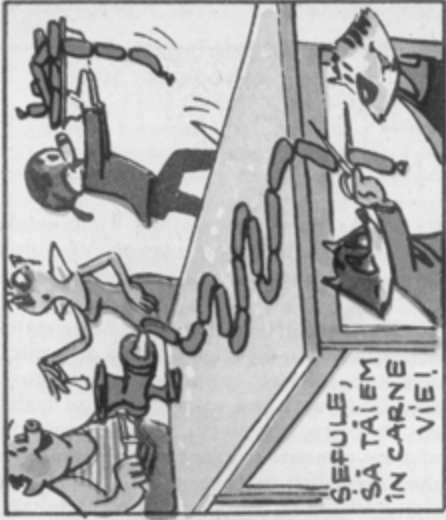

Am terminat lecțiile, așa că pot și eu să joc fotbal.

Start!

Și acum o amintire de pe vremea cînd la Tușnad era gheață, frig și ninsoare și un «mare» concurs de patinaj viteză, cu mulți participanți curajoși. În imagine, cel mai mic dintre ei: Goga Octavian (categoria 8—10 ani) din Cluj, cîștigătorul premiului pentru «Cel mai tînăr concurent».

COLȚUL FILATELISTULUI

Broii fabulelor

Afară cînd e zloată sau furtună,
Albumul meu simțirea mi-o desfată
Și-mi readuce-nțelepciunea toată
Din fiecare fabulă străbună.

De lup e oaia trasă-n judecată,
Un leu blajin supușii și-i adună,
Ogarii stau cu iepurii-mpreună,
Pe corb îl minte vulpea înc-o dată.

Și iar sub cerul norilor demonici
Un greier la furnică-n poartă bate,
Dar e respins de ochii ei ironici...

În marca lui cu margini dantelate
Adoarme-atunci, cu strune resemnate,
Între Esop și Alexandru Donici.

ADRIAN ULMU

POȘTAȘUL RĂSPUNDE

(URMARE DIN PAG. 2)

Ne-a mai scris și **Doru Todorov** din clasa a II-a de la Școala generală de 8 ani Ciocănești, județul Ialomița. Scrisoarea primită de la el este foarte frumoasă. Din partea mea îl felicit și pentru caligrafie!

Acum să vă mărturisesc ceva: îmi scrie **Gillig Liselotte**, cu toate că nu mai este de-o vîrstă cu voi. Ea învață la Liceul pedagogic din Deva, județul Hunedoara; și după cum se vede, i-a fost greu să se despartă de «Luminița», cu care se împrieteni în primii ani de școală.

Aș mai răspunde la scrisori, doar toaba e încă plină! Și toate sînt foarte interesante. Revista însă pleacă la tipar și nu vreau să întîrzie din cauza mea.

La revedere,
„LUMINIȚA”

«PRIMĂVARA»

de Stoian S. Steluța, clasa a II-a B, Școala generală de 8 ani din comuna Tichilești, județul Brăila.

GONG!

«Năzdrăvăniile lui Păcală» au încîntat multe generații de copii. De această dată spectatorii cei mici le vor putea urmări pe scena Teatrului «Ion Creangă» din București. Tot aici vor figura în repertoriu, în prima parte a acestui an, basmul-feeerie «Regele Cerb», de Carlo Gozzi, și comedia polițistă «Adresanții necunoscuți», de Remus Năsturel. De asemenea, vor vedea lumina rampei «Școala din Humulești», de Ion Luca, precum și spectacolul «Roata morii», de Gheorghe Scripcă.

Patru frați,
patru prieteni

Cu toții învață la Școala generală de 8 ani nr. 1 din Tîrgu-Mureș și sînt pionieri. Pap Iuliana este în clasa a VII-a, mezinul, Mislea, în clasa a III-a, Jancsi în clasa a IV-a, iar Milei în clasa a VI-a. Ei sînt printre primii la învățătură, fac parte din diferite cercuri de la Casa pionierilor, iar în timpul liber le place să deseneze, să citească, să facă sport și... să joace împreună «Omule, nu te supăra».

Patru frați, patru pionieri, patru buni prieteni...

„BILET DE VACANȚĂ”

(URMARE DIN PAG. 2)

Am fost curioși să le vedem și cu acest prilej i-am făcut autorului lor o fotografie.

Nu uitați: decupați fragmentele de desen (pentru concurs) din pagina de față, cit și din numerele din aprilie și mai. Cu toate aceste fragmente veți compune un desen pe care-l veți expedia redacției o dată cu lucrarea.

ÎNCEPÎND CU ACEST NUMĂR VĂ PROPUSEM CA FRAGMENTELE DE DESEN PENTRU CONCURS SĂ LE COLORAȚI SINGURI ÎN MOMENTUL RECONSTITUIRII PLANȘEI.

Scenariu:
AL. O. ZOTTA

MĂIMUTA KIO

DESEN
Ruzs

(VA URMA)

PREȚUL 1,50

42203